

Dotazník „Dříve vyslovená přání“

2015 – lékaři

- N=400/ PL pro dospělé: n= 100, ostatní vybrané specializace: n=300
- počty daných specializací jsou reprezentativně zastoupeny (dle ročenky ÚZIS)

Úvod/Screening

1.1 Pracujete jako ... ?

SA-single answer

1 Lékař/ lékařka	=> pokračuje
2 Zdravotní sestra/ošetřovatel	=> KONEC
3 Jiný pracovník ve zdravotnictví	=> KONEC

1.2 Jaká je Vaše hlavní specializace, tj. specializace, které věnujete v rámci své praxe největší podíl času?

MA –multiple answer

1 Všeobecné lékařství - Praktický lékař pro dospělé	=> pokračuje
2 Všeobecná interna - pro dospělé	=> pokračuje
3 Intenzivní medicína (ARO, JIP)	=> pokračuje
4 Pneumologie - pro dospělé	=> pokračuje
5 Neurologie- pro dospělé	=> pokračuje
6 Onkologie- pro dospělé	=> pokračuje
7 Kardiologie- pro dospělé	=> pokračuje
8 Geriatrie	=> pokračuje
10 Hematologie - pro dospělé	=> pokračuje
11 Gastroenterologie	=> pokračuje
12 Psychiatrie –pro dospělé	=> pokračuje
11 Jiná	=> KONEC

2a Pracujete převážně...?

SA

- 1 V nemocnici na lůžkovém oddělení
- 2 V nemocnici rovnoměrně na lůžkovém i ambulantním oddělení
- 3 V nemocnici na ambulantním oddělení
- 4 V ambulanci mimo nemocnici
- 5 V LDN
- 6 V sociálním zařízení (Dům důchodců, Dům s pečovatelskou službou)
- 7 V hospici

2b Jaká je celková délka Vaší lékařské praxe? Zapište prosím počet let.

..... (let)

BLOK I - Péče o nevléčitelně nemocné pacienty

3. Setkáváte se Vy sám/sama ve své zdravotnické praxi s nevléčitelně nemocnými nebo umírajícími pacienty?

SA

- 1 Velmi často
- 2 Často
- 3 Občas
- 4 Téměř ne
- 5 Vůbec ne

4. Považujete péči o umírající za součást Vaší práce?

- 1 Ano, je to důležitá součást mojí práce
- 2 Ano, ale je to spíše okrajová součást mojí práce
- 3 Ne, péče o umírající patří do kompetencí jiných odborností

5. Které z následujících tvrzení o péči a léčbě na sklonku života je Vám bližší?

Rotace výroků

- 1 Život má cenu prodlužovat za všech okolností a všemi možnými způsoby.
- 2 Může nastat chvíle, kdy nemá smysl život dále uměle prodlužovat.

Blok rozhodování o léčbě - obecně

6. Do jaké míry v případě vážné nemoci rozhodují o léčbě, kterou mají pacienti podstupovat, lékaři, do jaké míry sami pacienti a do jaké míry rodinní příslušníci? Zhodnoťte na základě Vaší zkušenosti.

2a) Lékaři – 2b) Pacienti – 2c) Rodinní příslušníci

- 1 Rozhodují velmi málo
- 2 Rozhodují málo
- 3 Rozhodují zásadně
- 4 Rozhodují zcela zásadně

7. Jak by mělo rozhodování o léčbě v případě vážné nemoci probíhat? Označte výrok, který je Vám nejbližší.

SA

- 1 O léčbě má rozhodovat lékař/ka, pacient (nebo jeho rodina) se do rozhodování nemusí příliš zapojovat, stačí, když je informován
- 2 O léčbě má rozhodovat pacient, lékař má podávat informace, ale volba terapie by měla být na pacientovi (nebo jeho rodině)
- 3 O terapii mají rozhodovat lékař a pacient (jeho rodina) společně
- 4 Mát to být jinak, jak? *Vypíšte*
- 9 *Nevím, nedokážu odpovědět*

8. Setkáváte se s tím, že si nemocný pacient nakonec zvolí jinou léčbu, než jste mu Vy jako lékař/ka doporučil/a?

SA

- 1 Ano, setkávám se s tím opakovaně
- 2 Ano, párkrát jsem se s tím setkal/a
- 3 Ano, jednou jsem se s tím setkal/a
- 4 Ne, nikdy jsem se s tím neseťkal/a

Blok DVP – znalost/ bariéry/motivace/očekávání

9. Víte o tom, že v ČR je možné sepsat si tzv. Dříve vyslovená přání? (Prosím nevyhledávejte nic na internetu, zajímá nás váš názor)

SA

- 1 Ano, vím přesně, o co se jedná
- 2 Ano, vím, ale mám o nich jen obecnou představu
- 3 Slyšel/a jsem o tom, ale nemám představu, o co jde
- 4 Ne, nikdy jsem o nich neslyšel/a

Filtr: Pokud q9= 1,2,3

10a. Co podle vás spojení „Dříve vyslovená přání znamená“? K čemu soupis „Dříve vyslovených přání“ podle vás slouží?

(prosím nevyhledávejte nic na internetu, zajímá nás váš názor)

Vypište

Filtr: Pokud q9= 1,2,3

10b. Jakou mají podle Vás „Dříve vyslovená přání“ závaznost pro zdravotníky?

- 1 Jako zdravotník se jimi musím řídit za každých okolností
- 2 Jako zdravotník se jimi musím řídit, pokud jsou v souladu s mým pohledem na dobro pacienta
- 3 Jako zdravotník se jimi musím řídit, pokud jejich respektování neznamená aktivní způsobení smrti pacienta
- 4 Jako zdravotník se jimi nemusím řídit za žádné situace
- 5 Nejsem si jist/a, za jakých okolností se jimi jako zdravotník musím řídit

Pokyn: Přečtěte si, prosím, pečlivě následující informaci.

- Dříve vyslovená přání (DVP) umožňují pacientovi předem vyslovit souhlas nebo nesouhlas s určitými zdravotními výkony pro případ, že by mu jeho zdravotní stav nedovoloval se samostatně rozhodovat. Nejedná se o negativní reverz, kdy pacient vědomě odmítá aktuálně nabízenou léčbu, ale o vyjádření preferencí pro budoucí situaci, kdy by pacient nebyl schopen svůj souhlas nebo nesouhlas poskytnout.
- DVP musí mít písemnou podobu. Podpis musí být úředně ověřen. DVP musí být sepsána na základě poučení lékaře o důsledcích rozhodnutí. Poučit pacienta by měl praktický lékař. Lékaři s jinou odborností pak mohou poučovat jen v rámci své specializace. Pacient může učinit dříve vyslovené přání též při přijetí nebo kdykoli v průběhu hospitalizace. Takto vyslovené DVP se zaznamená do zdravotnické dokumentace vedené o pacientovi.
- Poskytovatel zdravotní péče nesmí DVP respektovat,
 - pokud by jejich respektování aktivně způsobilo smrt .
 - pokud při začátku zdravotnické léčby nebyla DVP k dispozici a jejich respektování by vedlo k aktivnímu způsobení smrti nebo pokud by jejich respektování ohrožovalo jiné osoby.
- V rámci dříve vyslovených přání lze také ustanovit tzv. opatrovníka. To je člověk, kterému je svěřena zodpovědnost rozhodovat o zdravotní péči jiného člověka. Opatrovník by měl být dobře informován o přáních a představách tohoto člověka, aby mohl ze své role dohlížet a garantovat, že budou naplněna.

11. Představte si situaci, kdy Vám opatrovník pacienta přinese Dříve vyslovené přání, které by šlo proti Vašemu názoru na nejlepší zájem pacienta (například odmítnutí perkutánní endoskopické gastrostomie/zavedení hadičky skrz břišní stěnu do žaludku atp.), snažil/a byste se ...

(vyberte odpověď nejbližší Vašemu postoji):

- 1 ... plně respektovat pacientovo přání
- 2 ... vysvětlit opatrovníkovi benefity pramenící z Vámi navrhované péče a tím změnit jeho názor
- 3 ... prosadit svůj názor na nejlepší zájem pacienta za každou cenu, jinak byste pacienta předal/a do péče jiného lékaře
- 4 Snažil/a bych se o jiné řešení, jaké? (Vypište)

12. Setkal/a jste se během své praxe Vy osobně nebo některý z Vašich kolegů s pacientem, který by s Vámi chtěl konzultovat sepsání DVP, tj. pokyny o rozsahu poskytované léčby a zacházení v případě, že by sám pacient již nebyl schopen komunikovat?

SA

- 1 Ano, já osobně
- 2 Ano, můj kolega/kolegyně
- 3 Ne nikdy

13. Setkal/a jste se během své praxe Vy osobně nebo některý z Vašich kolegů s pacientem, který měl u sebe DVP případně měl určeného opatrovníka, který rozhodoval o tom, jaká léčba mu bude poskytnuta?

SA

- 1 Ano, já osobně
- 2 Ano, můj kolega/kolegyně
- 3 Ne nikdy

Filtr: není PL, q1.2 ne 1

14a. Myslíte si, že podávat v rámci dříve vyslovených přání poučení pacientům o možných následcích jejich rozhodnutí (tj. odmítnutí nebo přání určitého zdravotnického výkonu, léčby) má být v kompetenci praktických lékařů?

SA

- 1 Ano
- 2 Ne
- 9 Nevím

Filtr: q14a = 1

14b. Pokud ano, proč to mají dělat právě PL?

Prosím vypište

Filtr: q14a ne 1 nebo q14a ne 9

14c. Pokud ne, která lékařská specializace nebo instituce by měla poučení o následcích v případě DVP podávat a podepisovat?

Prosím vypište

Filtr: je PL, q1.2 = 1

15a. Cítíte se Vy osobně, v rámci své praxe lékaře pro dospělé, kompetentní podávat pacientovi poučení o možných následcích jeho rozhodnutí v DVP, tj. v pokynech o rozsahu poskytované léčby a zacházení v situaci, kdy by pacient již nebyl schopen komunikovat?

SA

- 1 Určitě ano
- 2 Spíše ano
- 3 Spíše ne
- 4 Určitě ne
- 5 Záleží na situaci
- 9 Nevím, nedokážu odpovědět

Filtr: je PL, q1.2 = 1 and q15a=1 nebo 2 nebo 5

15b. Pokud ano, proč to mají dělat právě PL?

Prosím vypište

Filtr: je PL, q1.2 = 1 and q15a=3 nebo 4 nebo 5

15c. Pokud ne, která specializace lékaře nebo instituce by měla poučení v případě DVP podávat a podepisovat DVP? A proč?

Prosím vypište

Specializace/instituce:.....

Důvod:.....

Všichni

16. Dokážete si představit situaci, ve které by Vám jako lékaři pomohlo, kdyby měl pacient sepsané DVP?

Prosím vypište

.....

17. A co je naopak podle Vás největší riziko DVP? Z následujících možností prosím vyberte 3 největší rizika.

MA Rotace

- 1 Obavy z legislativních problémů
 - 2 Obavy z postihu při jejich respektování, pokud by se jednalo o neplatný dokument (mohlo by být vyhodnoceno jako trestný čin usmrcení)
 - 3 Obavy z postihu při jejich nerespektování, pokud by se jednalo o platný dokument (mohlo by být vyhodnoceno jako občanskoprávní odpovědnost za zásah do práva na ochranu osobnosti s peněžitou kompenzací)
 - 4 Obavy z komplikací v případě nesouhlasu rodinných příslušníků s DVP
 - 5 Obavy z další byrokracie
 - 6 Mohla by vést k postupné legalizaci eutanázie
 - 7 Jiné riziko, jaké?
- 88 Žádná rizika nemají
99 Nevím

18. Ať už máte s DVP nebo nemáte s DVP osobní zkušenost, na základě informací, které máte, řekl/a byste, že DVP ...

SA

- 1 Určitě ano
- 2 Spíše ano
- 3 Spíše ne
- 4 Určitě ne
- 9 *Nevím, nedokážu odpovědět*

18a ... jsou z hlediska práv pacientů smysluplná

18b ... jsou z hlediska rozhodování o péči přínosná

18c ... přináší do vztahu lékař-pacient-rodina zbytečnou byrokracii

19. Zaznamenal/a jste někdy ve svém okolí, že by pacientům byla poskytována tzv. marná léčba?

SA

- 1 Ano
- 2 Ne
- 9 *Nevím, nedokážu odpovědět*

Blok demografie

20. Jste:

- 1 Muž
- 2 Žena

21. Kolik je Vám let:

.....

Děkujeme za spolupráci!